

Dosarul nr. 2ra-886/22
2-20149811-01-2ra-22062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

DECIZIE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Ion Furdui, reprezentat de avocatul Ion Matusenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Furdui împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii,

împotriva deciziei din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ion Furdui, reprezentat de avocatul Ion Matusenco și a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției, fiind casată hotărârea din 11 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La data de 26 noiembrie 2020, Ion Furdui a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 10 februarie 2015, Procuratura sectorului Buiucani, mun. Chișinău, în temeiul plângerii formulate de către Dorina Negru în cadrul procedurii de executare, a dispus pornirea urmăririi penale în baza art.

328 alin. (1) din Codul penal.

A menționat că organul de urmărire penală, efectuând acțiunile de urmărire penală și ignorând faptul că toate alegațiile presupusei părți vătămate constituiau obiectul nemijlocit al procedurilor civile și în special, de contestare a actelor executorului judecătoresc, efectuate în procedura de executare, care au vizat asigurarea acțiunii civile, contrar normelor legale, la 09 martie 2015 a recunoscut calitatea de bănuț a executorului judecătoresc Ion Furdui. Prin ordonanța din 13 martie 2015 a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal.

Reclamantul a susținut că toate investigațiile efectuate au purtat un caracter subiectiv, deoarece prin hotărârea nr. 25-177/15 din 26 martie 2015 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, menținută prin decizia din 04 august 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă contestația depusă de către partea vătămată, în cauza penală asupra acțiunilor executorului judecătoresc.

A precizat că, a acționat cu bună credință și a prezentat organului de urmărire penală hotărârile menționate, însă acestea au fost ignorate.

Reclamantul a subliniat că prin sentința din 29 martie 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău a fost achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii imputate. Sentința a fost contestată cu apel de către partea acuzării și de către partea vătămată, iar, prin decizia din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, care a fost pronunțată public la 19 decembrie 2017, sentința de achitare a fost menținută, fără modificări. Prin decizia din 21 februarie 2018 a Curții Supreme de Justiție, sentința de achitare a devenit irevocabilă.

A invocat că, ținând cont de soluțiile oferite de instanțele de judecată, a fost pus sub acuzație absolut nejustificat și ilegal, fiindu-i prejudiciată imaginea de executor judecătoresc, ca reprezentant al autorității statale.

Reclamantul a afirmat că acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală s-au manifestat prin supunerea nejustificată la procedurile penale, încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale, încălcarea gravă și abuzivă a drepturilor și libertăților fundamentale garantate de Constituție și tratatele internaționale.

Ion Furdui consideră că dispune de dreptul subiectiv la repararea prejudiciului material și moral cauzat, în conformitate cu prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Cu privire la criteriile referitoare la caracterul real, necesar și rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică suportate în procesul penal, reclamantul a comunicat că, caracterul real este confirmat atât prin bonul de plată seria QL nr. 408418 din 23 decembrie 2019, cât și prin dispoziția de plată nr. 6 din 18 martie 2015, prin care se confirmă suportarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice la faza urmăririi penale și judecării cauzei penale, cheltuieli ce constituie în sine un prejudiciu material

cauzat prin acțiunile ilicite.

Totodată, reclamantul a concretizat că, din studiul tuturor evenimentelor produse și instrumentate față de sine, se constată cert că i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice, prin faptul că a fost urmărit penal pentru săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea penală prevede inclusiv pedeapsa cu închisoarea, risca să piardă licența de activitate care este unica sursă de existență și pentru care activitate onorabilă a dedicat mai mult de 25 de ani.

În acest context, reclamantul a declarat că, drept urmare a faptelor ilicite îndreptate față de el și anume, a presiunilor psihologice exercitate pe marginea cauzei penale instrumentate și impunerea impactului negativ de a recunoaște vinovăția, starea sănătății a fost grav afectată și a suportat consecințe redată prin tratamentul din cadrul Institutului de Cardiologie și confirmate prin concediul medical nr. 1857576.

Astfel, având în vedere principiul compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al persoanei, durata urmăririi penale și a examinării cauzei, reclamantul constată existența motivelor întemeiate de a acorda cuantumul prejudiciului moral în mărime de 300 000 de lei, care poate fi considerat ca o compensare ce ar aduce satisfacție echitabilă persoanei.

A solicitat încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său a sumei de 125 000 de lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 300 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces în mărime de 5000 de lei.

Prin hotărârea din 11 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Ion Furdui suma de 40 000 de lei, inclusiv 15 000 de lei cu titlu de prejudiciu material pentru asistența juridică și 25 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, a fost admisă cererea lui Ion Furdui cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică și s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Ion Furdui suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

La 12 octombrie 2021, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 11 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

La 08 noiembrie 2021 Ion Furdui, reprezentat de avocatul Ion Matusenco, a declarat apel împotriva hotărârii din 11 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ion Furdui, reprezentat de avocatul Ion Matusenco și a fost admis

apelul declarat de Ministerul Justiției, cu casarea integrală a hotărârii din 11 octombrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost respinsă.

La data de 09 iunie 2022 Ion Furdui, reprezentat de avocatul Ion Matusenco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată și a mai menționat că, prin intentarea cauzei penale și emiterea actului de acuzare și ulterior, aplicarea unei măsuri preventive, care a fost casată pe temeiul lipsei elementelor componente de infracțiune, i s-a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, inclusiv dreptului la viață privată. În cazul dat, suferințele psihice suportate se manifestă și prin faptul că a fost privat de libertatea de a se deplasa.

Consideră că instanța de apel a ignorat circumstanțele de fapt și de drept, concluzionând nejustificat că acțiunea urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin poșta electronică, copia deciziei motivate la 15 aprilie 2022 (f.d. 138), fiind recepționată de către reprezentantul recurentului în aceeași zi, fapt indicat în cererea de recurs.

Astfel, recursul, declarat la 09 iunie 2022, este în termen.

Prin notificarea din 22 iunie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Justiției și a Procuraturii Generale copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 151, 153-154).

Referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 03 august 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Conform art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 10 februarie

2015, de către Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău a fost pornită urmărirea penală în baza art. 328 alin. (1) din Codul penal – excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Prin ordonanța din 09 martie 2015 a procurorului în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, Ion Ticu, a fost recunoscut Ion Furdui în calitate de bănuț, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal (f.d. 9-11).

Prin ordonanța din 13 martie 2015 a procurorului în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, Ion Ticu, Ion Furdui a fost pus sub învinuire, incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal (f.d. 12-13).

Prin sentința din 29 martie 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, a fost achitat Ion Furdui, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d. 14-18).

Sentința a fost contestată cu apel de către partea acuzării și de către partea vătămată, iar, prin decizia din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, care a fost pronunțată public la 19 decembrie 2017, sentința de achitare a fost menținută, fără modificări (f.d. 19-23).

Prin decizia din 21 februarie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a decis inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu și avocatul Ivan Turceac în numele părții vătămate Dorina Negru, împotriva deciziei din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind vădit neîntemeiate (f.d. 24-27).

Înaintând prezenta acțiune, Ion Furdui a solicitat, în temeiul Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nr. 1545 din 25 februarie 1998, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său a sumei de 125 000 de lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 300 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces în mărime de 5000 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Ion Furdui suma de 15 000 de lei cu titlu de prejudiciu material pentru asistența juridică acordată în cauza penală, suma de 25 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, acordată în prezentul proces.

Ulterior, instanța de apel, prin decizia din 10 februarie 2022, a respins apelul declarat de Ion Furdui, reprezentat de avocatul Ion Matusenco, a admis apelul declarat de Ministerul Justiției și a casat integral hotărârea primei instanțe, pronunțând o

hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, deși în privința lui Ion Furdui a fost pronunțată o sentință de achitare definitivă și irevocabilă, ce i-ar conferi dreptul la repararea prejudiciului, totuși, acesta nu întrunește condițiile speciale reglementate de art. 3 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, circumstanțe absolut necesare pentru solicitarea despăgubirilor materiale și morale cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, deoarece nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului.

Prin urmare instanța de apel a conchis că, deoarece nu s-a constatat existența unei fapte ilicite, iar Ion Furdui își întemeiază pretențiile doar pe principiul potrivit căruia nicio persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, decade necesitatea determinării mărimii compensației pentru prejudiciul material și moral, iar acțiunea urmează a fi respinsă integral ca fiind neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, constată că soluția instanței de apel este greșită.

Conform art. 2 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, acțiunile ilicite sunt acele acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infrațiuni).

Potrivit art. 3 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.

Art. 6 lit. a) din Legea menționată prevede că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare.

În conformitate cu art. 10 din aceeași Lege, dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6.

Iar, conform art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție. Instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală. În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

Reieșind din prevederile legale citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de fond a concluzionat just că la caz, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat lui Ion în urma tragerii ilegale la răspundere penală, or, prin sentința din 29 martie 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, definitivă și irevocabilă, Ion Furdui a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel greșit a invocat că în speță nu au fost întrunite condițiile speciale prevăzute de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 pentru repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or, art. 10 din Legea menționată prevede expres că dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6.

De asemenea, este neîntemeiat și argumentul instanței de apel precum că nu s-a constatat existența unei fapte ilicite, deoarece caracterul ilegal al acțiunilor organului de urmărire penală se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere.

Prin urmare, ținând cont de faptul că recurentul Ion Furdui a fost achitat prin hotărâre judecătorească irevocabilă, acesta are dreptul la repararea prejudiciului conform Legii nr.1545 din 25 februarie 1998.

În conformitate cu prevederile Legii indicate, mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; natura

dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Totodată, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. Potrivit jurisprudenței CtEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca, partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Quantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că suma de 25 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, încasată de către instanța de fond, este echitabilă și în măsură de a-i atenua lui Ion Furdui suferințele cauzate.

La stabilirea quantumului prejudiciului moral, instanța de fond just a reținut că lui Ion Furdui i-a fost incriminată o infracțiune mai puțin gravă, pentru care este prevăzută pedeapsă cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

La fel, s-a ținut cont de durata examinării cauzei penale, de la 10 februarie 2015 până la 21 februarie 2018, precum și de rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea recurentului, chiar dacă nu a condus la condamnarea acestuia. Pornirea cauzei penale a afectat imaginea și demnitatea lui Ion Furdui, care exercita profesia de executor judecătoresc.

Deci, având în vedere principiul compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, instanța de recurs consideră că suma de 25 000 de lei va constitui o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat recurentului, fiind exagerată suma de 300 000 de lei solicitată de către ultimul cu titlu de prejudiciu moral.

Cât privește prejudiciul material suportat de către Ion Furdui, manifestat prin cheltuielile de asistență juridică acordate în cadrul procesului penal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță corect a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Ion Furdui suma de 15 000 de lei cu titlu de prejudiciu material.

Recurentul Ion Furdui a solicitat încasarea sumei de 125 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei, în care a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) din Codul penal.

Conform bonului de plată seria QL nr. 408418 din 23 decembrie 2019 (f.d. 36) Ion Furdui a achitat în contul Cabinetului avocatului „Ion Matusenco” suma de

120 000 de lei cu titlu de servicii juridice pentru instanța de fond, apel și Curtea Supremă de Justiție, cât și onorariul de succes.

În actul de predare-primire a lucrărilor executate din 23 decembrie 2019 (f.d. 38), s-a stipulat că Ion Furdui nu are obiecții la activitatea exercitată de către avocatul Ion Matusenco și va efectua plata onorariului pentru activitatea exercitată pentru participarea avocatului în instanțele de judecată în valoare de 90 000 de lei, cât și onorariul de succes în valoare de 30 000 de lei, sumă de bani care va fi încasată la CA „Ion Matusenco” în ziua semnării prezentului act de predare-primire.

Potrivit ordinul de plată nr. 6 din 18 martie 2015 (f.d. 39), din contul bancar al executorului judecătoresc Furdui Ion au fost transferate în contul bancar al Cabinetului avocatului „Petru Coșleț” mijloace financiare în mărime de 5000 de lei pentru serviciile avocatului conform contractului nr. 01 din 09 martie 2015.

Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Recurentul Ion Furdui, la faza de urmărire penală a fost apărat de către avocatul Petru Coșleț, fapt ce rezultă atât din ordonanțe de recunoaștere în calitate de bănuț, ulterior de învinuit, cât și din ordinul de plată nr. 6 din 18 martie 2015, pentru serviciile căruia a achitat suma de 5000 de lei.

În instanța de judecată, Ion Furdui a fost apărat de către avocatul Ion Matusenco, însă, la materialele cauzei nu au fost prezentate informații cu privire la numărul ședințelor la care a participat avocatul, precum și informații cu privire la acțiunile întreprinse de acesta în raport cu cauza penală. Totodată, se atestă că partea apărării nu a contestat sentința pronunțată de prima instanță și nici cea a instanței de apel, respectiv, serviciile apărătorului Ion Matusenco nu au constat și din întocmirea acestor acte procesuale.

Astfel, având la bază criteriile de stabilire a cheltuielilor de asistență juridică, instanța de recurs conchide că suma de 15 000 de lei, încasată de prima instanță, este reală, necesară și rezonabilă.

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea și a încasa din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Ion Furdui suma de 15 000 de lei cu titlu de prejudiciu material pentru asistența juridică acordată în cauza penală, suma de 25 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, acordată în prezentul proces.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Ion Furdui, reprezentat de avocatul Ion Matusenco.

Se casează integral decizia din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 11 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Furdui împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Mariana Pitic